

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління витратами

ОП «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Код	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Рік, коли пропонується вивчення	Семестр	Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
ВК-14	Управління витратами	Вибіркова навчальна дисципліна	Другий (магістерський)	1	2	4	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: денна, заочна.

Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, модульне, підсумкове.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК4.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК6.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК7.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК9.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2.	Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
СК3.	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК4.	Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК5.	Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
СК6.	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК7.	Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК9.	Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 4	Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПРН 9	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ПРН 10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
ПРН 11	Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
ПРН 12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
ПРН 13	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Засоби діагностики успішності навчання: теоретичні питання, практичні завдання, завдання для проведення письмових модульних контрольних робіт, питання для опитування під час практичних завдань, індивідуальні питання, питання для поточного контролю, тести, задачі, питання для підсумкового контролю.

Зміст курсу: Історичні аспекти розвитку теорії і практики управління витратами. Поняття та сутність витрат і управління ними. Економічна сутність та класифікація витрат і їх чинників. Сутність, мета, місце управління витратами в системі управління суб'єктів підприємництва. Економічний механізм управління витратами суб'єктів підприємництва та оцінювання його ефективності. Формування витрат і собівартості продукції. Калькулювання за видами діяльності. Характеристика поточних і одноразових витрат. Облік у системі управління витратами.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо; для підсумкового контролю проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Модульний контроль передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань. Підсумковий контроль передбачає проведення диференційований залік.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль = 30 балів. Самостійна робота = 10 балів.

Модульний контроль = 20 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Рекомендована література:

1. Сугак Т.М. *Управління витратами підприємства* / Т.М. Сугак, З.О. Бегаль // [Актуальні проблеми економіки](#). – 2020. - №10(231). - С.141-149.

2. Свистун, Л. А., & Левкова, Р. М. (2017). Удосконалення системи управління витратами підприємства в умовах нестабільної економіки. *Економіка і регіон*, (4), 57-62.

3. Харченко, М. О., & Семененко, Ю. О. (2017). *Управління витратами як спосіб оптимізації виробництва (Doctoral dissertation, Сумський державний університет)*

4. Фостолович, В. А., & Сімаков, О. О. (2019). Місце управління витратами в сучасній системі управління підприємством. *Економіка та держава*, (10), 36-45.

Викладач: Сугак Тетяна Михайлівна, кандидат економічних наук, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

Гарант освітньої програми:

Штулер Ірина Юріївна,

доктор економічних наук, професор

